

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А

15.12.2004 N 639

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
13 січня 2005 р.
за N 41/10321

Про затвердження Положення про порядок здійснення
банками операцій за гарантіями в національній та
іноземних валютах

Відповідно до статей 7, 44 Закону України "Про Національний банк України" ([679-14](#)), Закону України "Про банки і банківську діяльність" ([2121-14](#)) та з метою встановлення порядку здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах Правління Національного банку України **П О С Т А Н О В Л Я Є**:

1. Затвердити Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, що додається.

2. Департаменту платіжних систем (В.М. Кравець) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для керівництва та використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на

начальників територіальних управлінь Національного банку України.

4. Постанова набирає чинності через 10 днів після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

В.о. Голови

А.П.Яценюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15.12.2004 N 639

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
13 січня 2005 р.
за N 41/10321

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок здійснення банками операцій за
гарантіями в національній та іноземних валютах

Це Положення розроблено відповідно до Цивільного кодексу України ([435-15](#)), Декрету Кабінету Міністрів України від 19.02.93 N 15-93 ([15-93](#)) "Про систему валютного регулювання і валютного контролю", Законів України "Про Національний банк України" ([679-14](#)), "Про банки і банківську діяльність" ([2121-14](#)), "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" ([2664-14](#)), інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України (далі - Національний банк).

Розділ I. Загальні положення

1. Це Положення регулює порядок, умови надання та отримання банками гарантій та їх виконання.

2. Терміни в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

авізуючий банк - банк, який авізує та надає письмове повідомлення бенефіціару або банку бенефіціара про умови наданої гарантії на користь бенефіціара;

банк бенефіціара - банк, що обслуговує бенефіціара за гарантією;

банк-гарант - банк, який надає гарантію на користь бенефіціара;

банк-контргарант - банк, який надає контргарантію на користь банку-гаранта або на користь іншого банку-контргаранта;

безвідклична гарантія - гарантія, умови якої не можуть бути змінені і вона не може бути припинена банком-гарантом згідно із заявою принципала без згоди та погодження з бенефіціаром;

безумовна гарантія - гарантія, за якою банк-гарант у разі порушення принципалом свого зобов'язання, забезпеченого гарантією, сплачує кошти бенефіціару за першою його вимогою без подання будь-яких інших документів або виконання будь-яких інших умов;

бенефіціар - особа, на користь якої надається гарантія;

відклична гарантія - гарантія, умови якої можуть бути в будь-який час змінені і вона може бути відкликана банком-гарантом за заявою принципала без попереднього повідомлення бенефіціара;

вимога - лист або повідомлення з вимогою до банку-гаранта/банку-контргаранта сплатити кошти за гарантією.

Вимога складається бенефіціаром і подається за довільною письмовою формою (в якій має зазначатися причина порушення принципалом основного зобов'язання, забезпеченого гарантією) або надсилається у формі повідомлення банку-гаранту/банку-контргаранту;

гарантійний випадок - факт порушення принципалом перед бенефіціаром зобов'язання, забезпеченого гарантією, у зв'язку із настанням якого банк-гарант одержує вимогу бенефіціара на сплату коштів відповідно до виданої гарантії з урахуванням умов наданої гарантії та протягом строку дії гарантії;

гарантійний лист - це гарантія, що оформлена належним чином

на паперовому носії;

гарантія - це спосіб забезпечення виконання зобов'язань, відповідно до якого банк-гарант приймає на себе грошове зобов'язання перед бенефіціаром (оформлене в письмовій формі або у формі повідомлення) сплатити кошти за принципала в разі невиконання останнім своїх зобов'язань у повному обсязі або їх частину в разі пред'явлення бенефіціаром вимоги та дотримання всіх вимог, передбачених умовами гарантії. Зобов'язання банку-гаранта перед бенефіціаром не залежить від основного зобов'язання принципала (його припинення або недійсності), зокрема і тоді, коли посилання на таке зобов'язання безпосередньо міститься в тексті гарантії;

контргарантія - гарантія, яку надає банк-контргарант на користь банку-гаранта або іншого банку-контргаранта;

повідомлення - повідомлення, що складається та надсилається банками, які здійснюють операції за гарантіями у форматах міжнародних стандартів (що використовуються в міжнародній банківській практиці), за допомогою телекса (повідомлення може містити відповідний телексний ключ) або системи SWIFT, або іншими засобами передавання інформації на адресу банків, що беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями;

принципал - особа, за заявою якої надається гарантія/контргарантія;

товар - термін уживається в значенні, визначеному в Законі України "Про зовнішньоекономічну діяльність" ([959-12](#));

тендерна документація - документація, що готується замовником тендера і передається особам (учасникам тендера) для підготовки та їх участі в тендері;

умовна гарантія - гарантія, за якою банк-гарант у разі порушення принципалом свого зобов'язання, забезпеченого гарантією,

сплачує кошти бенефіціару на підставі вимоги бенефіціара та в разі виконання ним відповідних умов або подання документів, зазначених у гарантії.

3. Вимоги цього Положення поширюються на банки, які беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями.

4. Банк-гарант/банк-контргарант надає гарантії/контргарантії як у національній, так і в іноземних валютах для забезпечення виконання принципалом своїх зобов'язань перед бенефіціаром за основним зобов'язанням.

5. Банк-гарант може надавати такі види гарантій: платіжні гарантії, гарантії повернення авансового платежу, тендерні гарантії (гарантії забезпечення пропозиції), гарантії виконання, гарантії повернення позики тощо.

6. Якщо в гарантії немає прямого застереження про її відкличність вона є безвідкличною.

7. Залежно від резидентності бенефіціара гарантії поділяються на такі, які надані на користь бенефіціара-резидента, і такі, які надані на користь бенефіціара-нерезидента.

8. Операції за гарантіями/контргарантіями здійснюються банками за дорученням принципала або іншого банку-контргаранта в порядку, визначеному цим Положенням, у разі надання останніми відповідного належного забезпечення або без нього.

9. Виконання принципалом своїх зобов'язань перед банком-гарантом або банком-контргарантом за договором про надання гарантії забезпечується відповідно до вимог законодавства України.

10. У разі надання банками гарантій за договорами (у тому

числі тендерною документацією) або за документами, які мають силу договору, за якими не передбачено надходження товару в Україну, то іноземна валюта грошового забезпечення (покриття) за цими гарантіями або іноземна валюта для сплати за ними (у разі настання гарантійного випадку за цими гарантіями) не може бути куплена на міжбанківському валютному ринку України (далі – МВРУ) відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку з питань купівлі/продажу, конвертації іноземних валют.

11. Банк-гарант може прийняти контргарантії від банків-контргарантів без розміщення ними грошового забезпечення (покриття) за гарантіями, якщо сума та строк таких контргарантій відповідають сумі та строку, визначеним банком-гарантом за вільним лімітом прийняття ризику, відкритому банку-контргаранту.

12. Рішення про надання гарантії/контргарантії та умови її видачі приймається банком-гарантом/банком-контргарантом відповідно до своїх внутрішніх положень.

13. Гарантія може надаватися безпосередньо бенефіціару або передаватися через авізуючий банк, або через банк-кореспондент та/або банк бенефіціара, або безпосередньо принципалу для подальшого її передавання бенефіціару.

14. У разі порушення банком-гарантом свого обов'язку його відповідальність не обмежується сумою, на яку видано гарантію, якщо інше не встановлено в гарантії.

15. Строк дії контргарантії в разі її надання має закінчуватися пізніше строку дії самої гарантії. Якщо банк-контргарант розмістив кошти грошового забезпечення (покриття)

в банку-гаранті, то операція за контргарантією вважатиметься завершеною після повернення цих коштів до банку-контргаранта або після здійснення сплати коштів за гарантією/контргарантією та в разі закінчення строку дії гарантії/контргарантії і дострокового припинення гарантії.

16. Якщо валюта грошового забезпечення (покриття) гарантії відрізняється від виду валюти, в якій надана гарантія, то сума коштів грошового забезпечення (покриття) за гарантією за вимогою банку-гаранта/контргаранта може бути збільшена на суму можливих ризиків від зміни курсів іноземних валют за умови, що це передбачено в заяві про надання гарантії та/або в договорі, укладеному між принципалом і банком-гарантом або банком-гарантом та банком-контргарантом.

17. Якщо коштів грошового забезпечення (покриття) недостатньо для виконання зобов'язань, забезпечених гарантією, то в разі зростання курсу іноземної валюти або гривні в договорі, укладеному між банком-гарантом і принципалом, може бути передбачено право банку-гаранта списати з рахунку принципала додаткову суму коштів для здійснення операції з купівлі іноземної валюти на МВРУ з метою забезпечення виконання зобов'язання за гарантією в повному обсязі.

Операції з купівлі/продажу, конвертації іноземних валют на МВРУ здійснюються банком-гарантом згідно з вимогами нормативно-правових актів Національного банку з питань купівлі/продажу, конвертації іноземних валют.

18. Банки, які беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями, утримують комісійну винагороду та відшкодування витрат з принципала або з бенефіціара відповідно до умов гарантії та на

підставі договору про надання гарантії або іншого відповідного договору, в якому передбачені умови утримання комісійної винагороди та відшкодування витрат. Комісійна винагорода від резидентів має утримуватися уповноваженими банками лише в національній валюті.

19. У контргарантії має бути передбачено відшкодування банком-контргарантом здійснених банком-гарантом платежів за наданими ним гарантіями, відповідно до умов контргарантії.

Розділ II. Здійснення банком-резидентом операцій за наданими гарантіями/контргарантіями

Глава 1. Порядок оформлення та подання принципалом до банку-гаранта заяви про надання гарантії

1. Для отримання гарантії принципал подає до банку-гаранта заяву про надання гарантії.

2. Заява про надання гарантії складається за довільною формою, але із зазначенням усіх обов'язкових реквізитів, передбачених пунктом 4 цієї глави.

3. Заява про надання гарантії заповнюється з використанням відповідних технічних засобів або від руки та подається до банку-гаранта не менше ніж у двох примірниках, один з яких - оригінал, другий її копія. Перший примірник заяви про надання гарантії має містити відбиток печатки та підписи відповідальних осіб принципала, які зазначені ним у картці із зразками підписів і відбитком печатки, або підписи осіб, уповноважених на це їх установчими документами, а в разі подання заяви про надання гарантії в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" тощо вона має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які

підписують їх на паперовому носії.

Відповідальний працівник банку, який отримав заяву про надання гарантії в електронній формі, роздруковує її на паперовому носії, засвідчує підписом і зазначає дату здійснення друку.

4. Заява про надання гарантії обов'язково має містити такі реквізити:

назву та місцезнаходження банку-гаранта або умови визначення

банку-гаранта банком-контргарантом;

назву документа - "Заява про надання гарантії";

дату складання та номер заяви про надання гарантії (число - цифрами, місяць - цифрами або словами, рік - цифрами). Цю дату

може зазначати банк-гарант;

повну або скорочену назву принципала, що збігається з назвою, яка зазначена ним у картці, із зразками підписів і відбитка печатки [для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові та документ, що її засвідчує (серія, номер, дата, ким виданий, місце проживання)], його місцезнаходження;

назву національної валюти або іноземної валюти, в якій надається гарантія, словами та цифровий або літерний код іноземної валюти відповідно до Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від [04.02.98](#) N 34 ([v0521500-98](#)) (у редакції постанови Правління Національного банку України від [02.10.2002](#) N 378 ([z0841-02](#)), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України

[24.10.2002](#) за N 841/7129), зі змінами (далі - Класифікатор);

суму гарантії цифрами та словами;

номер договору або іншого документа, який згідно із законодавством України має силу договору (за наявності), або

посилання на реквізити тендерної документації про проведення тендера, де передбачено основне зобов'язання;

назву бенефіціара (для бенефіціара фізичної особи - прізвище,

ім'я, по батькові), його місцезнаходження або місце проживання (за наявності такої інформації);
назву банку бенефіціара - його назву та місцезнаходження,
SWIFT-код (BIC kod) або номер телекса (зазначається за потребою);
вид гарантії;
умови гарантії;
строк дії гарантії;
посилання на Уніфіковані правила для гарантій за вимогою,
розроблені Міжнародною торговою палатою (публікація Міжнародної
торгової палати N 458), або інші міжнародні документи (за
потребою);
відбиток печатки, якщо заява подається на паперовому носії,
підписи відповідальних осіб принципала (зазначаються відповідно до
пункту 3 цієї глави), які зазначені ним у картці із зразками
підписів і відбитком печатки (для фізичної особи, яка її не має, -
лише її підпис).

5. Крім того, у заяві про надання гарантії принципал може доручити банку-гаранту:
списати кошти в національній або іноземних валютах з поточного рахунку принципала для резервування грошового забезпечення (покриття) гарантії, якщо це передбачено договором про надання гарантії, укладеним між принципалом і банком-гарантом;
надати гарантію за рахунок банківського кредиту або під заставу відповідно до укладених договорів між банком-гарантом і принципалом про надання кредиту під гарантію або договору застави, або за рахунок відкритих йому кредитних ліній, або в межах визначеного вільного ліміту прийняття ризику, відкритого на банк-контргарант, або іншого забезпечення, прийняттого для банку-гаранта;
утримати з належних йому коштів комісійну винагороду та відшкодувати витрати, що належать банку-гаранту та іншим банкам,

що беруть участь у наданні гарантії;
здійснити інші дії відповідно до законодавства України.

6. Разом із заявою про надання гарантії принципал подає до банку-гаранта такі документи:
копію договору або іншого документа, який згідно із законодавством України має силу договору (за наявності), у якому може бути передбачено надання гарантії (далі - договір), або копію тендерної документації про проведення тендера (якщо вона є) тощо. Копія договору або тендерна документація (у разі надання банком-гарантом тендерної гарантії) залишається в справі за гарантією, що формується банком-гарантом (далі - Справа);
копію реєстраційного свідоцтва Національного банку про реєстрацію договору про залучення кредиту, позики в іноземних валютах від кредитора-нерезидента;
копії установчих документів;
фінансові звіти за останні звітні періоди (за потребою);
картку із зразками підписів і відбитка печатки (за умови, якщо принципалу не були відкриті рахунки в банку-гаранті);
інші документи відповідно до внутрішніх положень банку-гаранта.

7. Банк-гарант повинен перевірити, чи відповідає інформація, що зазначена в заяві про надання гарантії, інформації, зазначеній у договорі або іншому документі, який згідно із законодавством України має силу договору або тендерної документації.

8. Банк-гарант розглядає подані документи, рівень забезпечення гарантії та приймає рішення про надання гарантії або про відмову в її наданні відповідно до своїх внутрішніх банківських положень.

Глава 2. Порядок надання гарантій банком-гарантом

1. Після прийняття банком-гарантом рішення про надання

гарантії відповідальний працівник банку-гаранта готує проект договору про надання гарантії (з урахуванням вимог статті 6 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" ([2664-14](#)) і відповідно до внутрішніх банківських положень банку-гаранта подає його принципалу для підписання. Якщо заява про надання гарантії має силу договору про надання гарантії, а саме в заяві про надання гарантії передбачені всі умови, за якими надається гарантія, і ця заява погоджена з банком-гарантом (погодження здійснюється шляхом підписання керівником чи уповноваженою особою банку-гаранта, яка має право підпису таких документів, з проставленням відбитка печатки), то договір про надання гарантії може не складатися.

2. Перевіривши прийнятність для банку-гаранта умов договору про надання гарантії і правильність оформлення поданих документів, відповідальний працівник банку-гаранта складає проект гарантії та погоджує її з принципалом і передає на підпис погоджену гарантію особі, яка має право підпису таких документів у банку-гаранті. Після її підписання банк-гарант протягом строку, визначеного договором про надання гарантії, надсилає повідомлення із зазначенням умов гарантії за реквізитами, що зазначені в заяві про надання гарантії. Якщо гарантія на користь бенефіціара надається на паперовому носії, то оригінал гарантії передається разом із супровідним листом (за потребою) принципалу для передавання її бенефіціару або надсилається безпосередньо бенефіціару разом із супровідним листом або через банк бенефіціара, або авізуєчий банк, або через банки-кореспонденти, або надається безпосередньо

представнику бенефіціара (разом із супровідним листом), якщо це зазначено в тексті заяви про надання гарантії. Гарантія на паперовому носії складається в одному примірнику, оригінал якої надається бенефіціару. Одна копія гарантії залишається в банку-гаранті, інша - передається принципалу.

3. Гарантія має містити такі реквізити:
назву документа - "Гарантія";
номер, дату та місце складання;
повну або скорочену назву принципала, що збігається з назвою, яка зазначена ним у картці із зразками підписів і відбитка печатки [для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові та документ, що її засвідчує (серія, номер, дата, ким виданий, місце проживання)], його місцезнаходження;
назву валюти, в якій надається гарантія, словами та цифровий або літерний код іноземної валюти відповідно до Класифікатора;
суму гарантії цифрами та словами і валюту платежу;
дату, номер і назву (у разі наявності таких реквізитів) договору або іншого документа, який згідно із законодавством України має силу договору (за наявності), або посилання на тендерну документацію про проведення тендера, в яких передбачена вимога щодо надання гарантії;
назву бенефіціара (для бенефіціара фізичної особи - прізвище, ім'я, по батькові), його місцезнаходження або місце проживання (за наявності такої інформації);
назву банку бенефіціара - його назву та адресу, SWIFT-код (BIC kod) або номер телекса (зазначається за потребою);
назву банку-гаранта;
термін дії або строк дії гарантії чи обставини, за яких строк дії гарантії вважається закінченим;
умови, за яких надається право вимагати платіж;
умови щодо зменшення/збільшення суми гарантії (у разі потреби);
умови, за яких можна вносити зміни до тексту гарантії

принципалом, бенефіціаром, банком-гарантом;
підпис і відбиток печатки банку-гаранта (у разі оформлення та надання гарантії на паперовому носії) або електронні цифрові підписи (у разі надання гарантії за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг"; інші умови.

4. Гарантія, яка надана на користь іншого банку бенефіціара, надсилається у формі повідомлення безпосередньо на його адресу з проханням підтвердити її отримання, а копія цієї гарантії передається принципалу, який подав заяву про її надання.

5. Гарантія вважається чинною з дати її видачі, якщо в ній не зазначено інше. Датою видачі гарантії вважається день надіслання бенефіціару або банку бенефіціара, або авізуючому банку, або банкам-кореспондентам повідомлення із зазначенням умов гарантії або дата, зазначена на поштовій квитанції, що свідчить про надіслання гарантії поштовим зв'язком, або день передавання її представнику бенефіціара або принципала для подальшого передавання її бенефіціару. Облік наданої гарантії здійснюється в день набрання нею чинності за відповідними позабалансовими рахунками.

6. Облік отриманих від принципала коштів грошового забезпечення (покриття) гарантії здійснюється банком-гарантом за відповідними рахунками з обліку коштів у розрахунках або за рахунком для обліку залучених вкладів (депозитів).

7. Облік укладених з принципалом договорів застави здійснюється банком-гарантом за відповідним позабалансовим рахунком.

8. Відповідальний працівник банку-гаранта реєструє надані гарантії/контргарантії в журналі реєстрації наданих

гарантій/контргарантій (далі - Журнал). Журнал може вестися як у паперовій, так і в електронній формах. У Журналі мають зазначатися такі реквізити:

- номер гарантії/контргарантії;
- назва принципала або банку-контргаранта, за дорученням якого надана гарантія;
- назва бенефіціара, на користь якого надана гарантія;
- дата надання гарантії/контргарантії;
- сума гарантії/контргарантії та назва або код національної або іноземних валют (цифровий або літерний) відповідно до Класифікатора;
- строк дії гарантії/контргарантії.

За потребою в Журналі може зазначатися інша інформація.

9. Якщо банк-гарант не отримав протягом строку дії гарантії відмову від банку бенефіціара або від бенефіціара про прийняття умов гарантії, то гарантія вважається прийнятою бенефіціаром.

10. Банк-гарант усі документи, що отримані за кожною наданою гарантією, у тому числі документи, подані принципалом відповідно до вимог, установлених пунктом 6 глави 1 розділу II цього Положення, формує в Справу, порядок формування та зберігання якої визначає самостійно. Справа також може містити:

- заяву про надання гарантії;
- листи, повідомлення та інші документи банків і принципала;
- копії листів, повідомлень та інших документів, що надіслані іншим банкам і принципалу та отримані від них;
- копії договорів про надання гарантії та застави (за наявності);
- інші документи щодо наданої гарантії, які визначені банком-гарантом у своїх внутрішніх банківських положеннях.

Глава 3. Порядок унесення принципалом змін до умов гарантії

1. У разі виникнення потреби внесення змін до умов гарантії принципал подає до банку-гаранта лист-звернення про внесення змін

до чинної гарантії, а також засвідчену відбитком печатки копію відповідних змін до договору (за потребою). Якщо протягом дії гарантії до договору вносилися зміни стосовно реквізитів сторін і термінів договору, то принципалом обов'язково подаються до банку-гаранта копії цих змін до договору, що свідчить про згоду сторін договору щодо їх внесення. Лист-звернення подається принципалом до банку-гаранта на паперовому носії (у цьому разі лист-звернення має містити відбиток печатки та підписи тих осіб принципала, які зазначені ним у картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" тощо (у цьому разі - має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які підписують лист-звернення на паперовому носії).

2. Банк-гарант після перевірки правильності заповнення листа-звернення про внесення змін до умов гарантії, перевірки наявності і достатності забезпеченості грошовими коштами гарантії (якщо зміни передбачають збільшення суми або строку дії гарантії) та якщо зміни до умов гарантії не суперечать одна одній, то за умови прийняття банком-гарантом рішення про прийняття таких змін (відповідно до своїх внутрішніх положень) і оформлення інших відповідних договорів (за потребою) банк-гарант у межах строку дії гарантії надсилає повідомлення про внесення змін до банку бенефіціара або передає ці зміни на паперовому носії безпосередньо представнику бенефіціара або представнику принципала для подальшого їх передавання бенефіціару.

3. Зміни до умов гарантії можуть бути внесені лише до часу закінчення строку дії гарантії.

Зміни до умов гарантії набирають чинності з дати їх надання, якщо в них не зазначено інше. Днем надання змін вважається день надіслання бенефіціару або банку бенефіціара, або авізуючому банку, або банкам-кореспондентам повідомлення із зазначенням змін до умов гарантії або з дати, зазначеної на поштової квитанції, що свідчить про надіслання листа із змінами до умов гарантії поштовим зв'язком, або з дня передавання листа із змінами до умов гарантії представнику бенефіціара або принципала для подальшого передавання бенефіціару.

У разі внесення змін до умов гарантії з метою зменшення суми гарантії або скорочення строку її дії зміни до гарантії набирають чинності лише після отримання від бенефіціара або банку бенефіціара, або авізуючого банку повідомлення про прийняття зазначених змін.

У разі отримання банком-гарантом від бенефіціара або банку бенефіціара, або авізуючого банку повідомлення про відмову бенефіціара здійснити внесення змін до умов гарантії банк-гарант протягом двох робочих днів з дати одержання відповідного повідомлення зобов'язаний письмово інформувати про це принципала.

4. Після внесення змін до умов гарантії відповідальний працівник банку-гаранта вносить відповідні зміни до Журналу і титульної сторінки Справи (якщо банк-гарант заповнює титульну сторінку).

Якщо зміни стосуються суми гарантії, то банк-гарант коригує суму гарантії, що обліковується за відповідними позабалансовими рахунками.

5. Сума гарантії зменшується, якщо це передбачено умовами

наданої гарантії, на суму виконаних принципалом зобов'язань за договором або на суму виконаних банком-гарантом платіжних зобов'язань за наданою гарантією та коригує суму гарантії, що обліковується за відповідним позабалансовим рахунком.

**Глава 4. Порядок сплати банком-гарантом (резидентом)
коштів за гарантією в разі настання
гарантійного випадку**

1. Банк-гарант (резидент), отримавши від бенефіціара або банку бенефіціара, або іншого банку вимогу, має переконатися в достовірності цієї вимоги. У разі отримання вимоги від бенефіціара банк-гарант (резидент) повинен перевірити справжність підписів на вимозі або в разі отримання повідомлення від іншого банку про виставлення бенефіціаром вимоги - перевірити ключі, підписи, формат SWIFT.

У разі потреби банк-гарант (резидент) надсилає запит до банку бенефіціара або іншого банку, через який було передано вимогу, для уточнення достовірності цієї вимоги/повідомлення. Банк-гарант (резидент) приймає вимогу, яка відповідає умовам гарантії, надсилає копію цієї вимоги принципалу (разом з копіями документів, якими вона супроводжувалась, якщо подання таких документів передбачалось умовами гарантії) після отримання відповідних уточнень, що підтверджують її достовірність, або до отримання таких уточнень. Якщо після подання копії вимоги принципалу банк-гарант отримує письмове підтвердження недостовірності пред'явленої вимоги, то банк-гарант надсилає письмове повідомлення про такий факт принципалу та бенефіціару.

2. Одержана вимога/повідомлення бенефіціара або банку бенефіціара є достатньою умовою для банку-гаранта (резидента)

сплатити кошти бенефіціару за гарантією, якщо вимога/повідомлення та документи, обумовлені в гарантії, відповідатимуть умовам, які містяться в наданій гарантії, а також отримані банком-гарантом (резидентом) протягом строку дії гарантії і способом, зазначеним у гарантії.

3. Сплата за вимогою/повідомленням коштів бенефіціару за гарантією здійснюється банком-гарантом (резидентом) на умовах і в строки, передбачені гарантією для оплати вимоги/повідомлення, та згідно з інструкціями і реквізитами, зазначеними в тексті гарантії та/або у вимозі/повідомленні, отриманими від бенефіціара/банку бенефіціара або іншого банку.

Банк-гарант (резидент) здійснює перерахування коштів з рахунку, на якому обліковувалися кошти принципала для грошового забезпечення (покриття) гарантії, або з інших відповідних рахунків банку-гаранта (резидента). Якщо гарантія надавалася за рахунок іншого забезпечення, прийняттого для банку, то банк-гарант вирішує питання щодо погашення заборгованості принципала шляхом звернення стягнення на предмет застави або договірною списання коштів з поточних/депозитних рахунків принципала, або шляхом проведення інших дій, передбачених законодавством України (за умови, якщо це передбачено договором).

4. Банк-гарант (резидент) списує з позабалансового обліку гарантію, якщо:

здійснена повна або часткова сплата бенефіціару коштів, на які видано гарантію;
закінчився строк дії гарантії;
бенефіціар відмовився від своїх прав за гарантією шляхом повернення до банку-гаранта оригіналу гарантії або шляхом подання

банку-гаранту (резиденту) письмового підтвердження або повідомлення про звільнення банку-гаранта від зобов'язань за гарантією.

5. У разі отримання вимоги/повідомлення не на повну суму коштів, що забезпечені гарантією, і здійснення банком-гарантом (резидентом) часткової сплати коштів банк-гарант (резидент) має списати з обліку суму, яка сплачена за гарантією.

Глава 5. Дострокове припинення дії гарантії, наданої банком-гарантом (резидентом)

1. Якщо принципал подав заяву до банку-гаранта (резидента) про дострокове припинення гарантії, то банк-гарант (резидент) має надіслати авізуєчому банку або банку бенефіціара, або безпосередньо бенефіціару відповідний запит для одержання згоди від бенефіціара на дострокове припинення гарантії.

Такий запит не надсилається в разі подання принципалом вищезазначеної заяви до банку-гаранта (резидента) та отримання банком-гарантом від принципала (або безпосередньо від бенефіціара) письмової згоди бенефіціара на дострокове припинення гарантії (з обов'язковою перевіркою банком-гарантом достовірності такої згоди).

2. Зазначена заява подається принципалом до банку-гаранта (резидента) на паперових носіях (у цьому разі заява має містити відбиток печатки та підписи осіб принципала, які зазначені в картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" тощо (має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які підписують заяву на паперовому носії).

3. Якщо від бенефіціара або банку бенефіціара, або іншого банку надійшло повідомлення про згоду бенефіціара на дострокове припинення гарантії, то гарантія вважається припиненою та списується з відповідного позабалансового рахунку.

4. Якщо заява про дострокове припинення гарантії надійшла від бенефіціара або авізуючого банку, або банку бенефіціара, то банк-гарант (резидент) має повідомити про це принципала протягом двох робочих днів з дати отримання заяви/повідомлення та списати гарантію з відповідного позабалансового рахунку.

5. Якщо в забезпечення за гарантією принципал надавав грошові кошти, то ці кошти повертаються банком-гарантом (резидентом) на розподільчий або поточний рахунок принципала не пізніше наступного робочого дня після припинення гарантії.

**Глава 6. Порядок подання до банку-контргаранта
(резидента) заяви про надання контргарантії, надання
контргарантії, внесення змін до умов наданих
контргарантії і сплати коштів за наданими
контргарантіями**

1. Для надання контргарантії на користь банку-гаранта або іншого банку-контргаранта принципал подає до банку-контргаранта (резидента) заяву про надання контргарантії.

2. Оформлення заяви про надання контргарантії, надання контргарантії, унесення змін до умов наданої контргарантії, оплати за наданими контргарантіями здійснюються аналогічно до вимог глав 1-4 розділу II цього Положення з урахуванням особливостей, викладених у цій главі.

3. У заяві про надання контргарантії зазначаються назва та місцезнаходження банку-контргаранта, а також, за потребою, назва

та місцезнаходження банку-гаранта, у тому числі його SWIFT-код (BIC kod) або номер телекса, або умови, за якими визначається банк-гарант.

У заяві про надання контргарантії обов'язково зазначається строк дії гарантії, наданої банком-гарантом. Зазначення строку дії контргарантії в заяві про надання контргарантії не є обов'язковим.

4. Банк-контргарант (резидент) після прийняття рішення про надання контргарантії та оформлення всіх необхідних документів, у тому числі договору про надання контргарантії, надсилає протягом строку, визначеного договором про надання контргарантії, до банку-гаранта за допомогою телекса або системи SWIFT, або інших засобів передавання інформації текст гарантії, яка має бути надана на користь бенефіціара, разом з текстом своєї контргарантії, яку банк-контргарант (резидент) надає на користь банку-гаранта.

5. Банк-контргарант (резидент) протягом двох робочих днів з дати отримання вимоги від банку-гаранта надсилає копію цієї вимоги принципалу або до банку, що обслуговує принципала. Якщо вимога була надана з дотриманням усіх відповідних умов контргарантії, то сплата коштів за нею здійснюється банком-контргарантом (резидентом) на умовах та в строки, передбачені контргарантією, та згідно з інструкціями і реквізитами, отриманими від банку-гаранта.

Якщо банк-контргарант (резидент) для забезпечення контргарантії розмістив кошти грошового забезпечення на рахунку в банку-гаранті, то банк-контргарант (резидент) може уповноважити банк-гарант на списання коштів, які надані для забезпечення контргарантії з цього рахунку, передбачивши право на таке списання та умови його здійснення в контргарантії.

Якщо банк-контргарант (резидент) має кореспондентський

рахунок у банку-гаранті, то банк-контргарант (резидент) може уповноважити банк-гарант на списання коштів з цього кореспондентського рахунку за реквізитами, зазначеними в контргарантії або в окремому повідомленні, або може здійснити міжбанківський платіж за реквізитами, зазначеними у вимозі про платіж.

Якщо банк-контргарант (резидент) не має кореспондентських відносин з банком-гарантом і не розмістив кошти для забезпечення контргарантії на відповідному рахунку в банку-гаранті, то банк-контргарант здійснює перерахування коштів (міжбанківський платіж) за вимогою згідно з реквізитами, зазначеними в інструкціях банку-гаранта.

Глава 7. Дострокове припинення контргарантії, наданої банком (резидентом)

1. Якщо принципал подав лист-звернення до банку-контргаранта (резидента) про дострокове припинення контргарантії (у т.ч. гарантії), то банк-контргарант (резидент) має надіслати до банку-гаранта (або іншого банку-кореспондента) відповідний запит для одержання банком-гарантом згоди від бенефіціара на дострокове припинення гарантії та одержання банком-контргарантом згоди банку-гаранта на дострокове припинення контргарантії (у т.ч. гарантії).

2. Зазначений лист-звернення подається принципалом до банку-контргаранта відповідно до вимог пункту 2 глави 5 розділу II цього Положення.

3. Якщо від авізуючого банку або іншого банку, або банку-гаранта надійшло повідомлення про згоду бенефіціара та/або

банку-гаранта на дострокове припинення гарантії/контргарантії, то гарантія/контргарантія вважається припиненою.

4. Якщо лист-звернення про дострокове припинення контргарантії (у т.ч. гарантії) надійшов від банку-гаранта або іншого банку за дорученням банку-гаранта на підставі доручення бенефіціара, то банк-контргарант має повідомити про це принципала і протягом двох робочих днів з дати отримання повідомлення списує контргарантію з відповідного позабалансового рахунку і вона вважається припиненою.

5. Якщо кошти грошового забезпечення (покриття) контргарантії були розміщені на відповідному рахунку в банку-гаранті, то вони мають бути повернені банком-гарантом банку-контргаранту (резиденту) після дострокового припинення контргарантії. У разі розміщення принципалом коштів грошового забезпечення контргарантії на відповідному рахунку в банку-контргаранту банк-контргарант списує кошти грошового забезпечення принципала з цього рахунку і зараховує їх на поточний рахунок принципала.

Розділ III. Здійснення банками-резидентами операцій за отриманими гарантіями/контргарантіями

Глава 1. Порядок авізування гарантій та внесення змін до умов гарантій, отриманих на користь бенефіціарів

1. Банк-резидент авізує та обліковує гарантії інших банків, наданих на користь бенефіціарів, на відповідному позабалансовому рахунку.

2. Банк-резидент, отримавши від іншого банку гарантію, має переконатися в достовірності цієї гарантії (перевірити ключі, підписи, формат SWIFT).

3. У разі потреби банк-резидент надсилає запит до банку, від якого надійшла гарантія, для уточнення достовірності цієї гарантії або уточнення умов та інших інструкцій, що містяться в гарантії. Банк-резидент приймає (авізує) гарантію лише після отримання відповідних уточнень.

4. Отримані гарантії реєструються в Журналі в порядку їх надходження.

Журнал має містити такі реквізити:

назву бенефіціара;
суму гарантії;
валюту, в якій надана гарантія;
строк дії гарантії;
назву банку-гаранта;
номер гарантії тощо.

5. Банк-резидент не пізніше третього робочого дня після отримання гарантії від іншого банку надсилає лист до бенефіціара або банку бенефіціара повідомлення про отримання гарантії на користь бенефіціара разом з текстом гарантії або повідомляє його про це в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" тощо.

6. Бенефіціар після отримання зазначеного вище повідомлення з текстом гарантії має повідомити в письмовій формі банк-резидент про прийняття цієї гарантії або про потребу внесення змін до умов гарантії, або про відмову від прийняття наданої гарантії. Якщо банк-резидент не отримав від бенефіціара протягом строку дії гарантії листа або повідомлення із згодою/відмовою або про потребу внесення змін до умов гарантії, то гарантія вважається банком-резидентом прийнятою бенефіціаром на умовах, які в ній зазначені. У разі отримання листа від бенефіціара та наявності прохання (інструкцій) від банку-гаранта банк-резидент надсилає

повідомлення до банку, від якого надійшла гарантія, про прийняття бенефіціаром умов гарантії або про потребу внесення змін, або про відмову в прийнятті гарантії. За відсутності відповідних інструкцій банку-гаранта та в разі прийняття бенефіціаром гарантії без змін банк-резидент може не надавати повідомлення про згоду бенефіціара банку, від якого надійшла гарантія, і гарантія вважатиметься прийнятою на умовах, які в ній зазначені.

7. Якщо бенефіціар, отримавши повідомлення з умовами гарантії, визначив, що він не згоден з умовами гарантії, то він може звернутися до банку бенефіціара (резидента) або іншого банку, від якого він отримав повідомлення про надання гарантії, з проханням надіслати повідомлення до банку-гаранта або банку, через який було отримано умови гарантії, щодо потреби внесення відповідних змін до тексту гарантії.

8. Якщо банк-резидент не отримав повідомлення від банку-гаранта або банку, від якого надійшла гарантія, або від принципала про внесення змін, або про відмову принципала від унесення змін до умов гарантії, то зміни до умов гарантії вважатимуться не прийнятими принципалом.

Якщо банк-резидент отримав повідомлення від банку-гаранта або іншого банку, від якого надійшла гарантія, про відмову принципала від прийняття змін до умов гарантії, то банк-резидент зобов'язаний письмово інформувати про це бенефіціара.

9. Після внесення змін до умов гарантії відповідальний працівник банку-резидента бенефіціара вносить відповідні зміни до Журналу і титульної сторінки Справи (якщо банк бенефіціара (резидент) заповнює титульну сторінку).

Якщо зміни до умов гарантії стосуються суми гарантії, то банк

бенефіціара (резидент) коригує суму гарантії, що обліковується на відповідному позабалансовому рахунку.

10. Банк-резидент, отримавши від банку-гаранта або іншого банку, або принципала повідомлення, яке містить зміни до умов гарантії, має пересвідчитись у достовірності цього повідомлення (перевірити ключі, підписи, формат SWIFT).

11. Якщо зміни до умов гарантії, що надійшли від банку-гаранта або іншого банку, або принципала, не суперечать одна одній, то вони приймаються банком бенефіціара (резидента) і передаються для подальшого авізування бенефіціару.

Відповідальний виконавець банку бенефіціара (резидента):

а) робить (у разі потреби) відповідні позначки про зміни, що вносяться до умов гарантії, у Журналі та в Справі;

б) готує супровідний лист, що надсилається бенефіціару, з переліком змін до умов гарантії або повідомлення про отримання змін до умов гарантії, що надсилається на адресу іншого банку бенефіціара (резидента).

Супровідний лист має бути засвідчений підписом відповідального працівника та (у разі потреби) відбитком штампу банку бенефіціара (резидента) і разом з копією тексту змін до умов гарантії (за винятком інформації про міжбанківські ключі) передається бенефіціару під підпис або надсилається на його адресу поштою, телексом або іншими засобами передавання інформації з проханням підтвердити згоду щодо внесення змін до умов гарантії.

У повідомленні, що надсилається до іншого банку-резидента, зазначаються всі зміни, які вносяться до умов гарантії (за винятком інформації про міжбанківські ключі та тієї, що призначена виключно для банку бенефіціара (резидента)).

Якщо бенефіціар не надав до банку-резидента підтвердження

згоди щодо внесення змін до умов гарантії протягом строку дії гарантії, то такі зміни вважаються прийнятими бенефіціаром.

12. Якщо зміни до умов гарантії стосуються суми гарантії, то банк бенефіціара (резидент) коригує суму гарантії, що обліковується на відповідному позабалансовому рахунку, до встановленої суми гарантії.

**Глава 2. Порядок прийняття банком-резидентом
(авізуючим банком) від бенефіціара вимоги щодо сплати
коштів, забезпечених гарантією**

1. У разі настання гарантійного випадку і для отримання відшкодування, забезпеченого гарантією, бенефіціар може подати безпосередньо до банку-гаранта або до банку-резидента (залежно від того, як це визначено умовами гарантії) вимогу для отримання відшкодування, забезпеченого гарантією, а також усі документи, передбачені умовами гарантії (якщо таке подання в ній передбачено). Вимога та інші обумовлені в гарантії документи мають бути подані до банку-резидента для подальшого передавання цієї вимоги до банку-гаранта або іншого банку, від якого надійшла гарантія, протягом строку дії гарантії і способом, зазначеним у гарантії.

Вимога має складатися та подаватися бенефіціаром до банку-резидента письмово за довільною формою (у цьому разі вимога має містити відбиток печатки та підписи осіб бенефіціара, які зазначені в картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою систем "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" тощо (має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які підписують вимогу на паперовому носії).

2. Якщо умовами гарантії передбачено подання документів

згідно з пунктом 1 цієї глави через банк-резидент, то відповідальний виконавець банку-резидента приймає вимогу бенефіціара разом з документами (якщо вони передбачені умовами гарантії), перевіряє підписи та відбиток печатки на вимозі бенефіціара на відповідність підписам і відбитку печатки бенефіціара, зазначеним у картці із зразками підписів і відбитка печатки, після чого надсилає вимогу бенефіціара разом з документами (якщо вони передбачені умовами гарантії) безпосередньо банку-гаранту або банку, від якого надійшла гарантія.

Якщо передбачено умовами гарантії, банк-резидент одночасно з відправленням вимоги бенефіціара надсилає банку-гаранту або банку, через який надійшла гарантія, автентичне повідомлення про отримання вимоги бенефіціара, зазначивши в ньому повний текст вимоги (якщо це передбачено умовами гарантії) і повідомивши, що вимога та документи (якщо вони передбачені умовами гарантії) надіслані банку-гаранту або банку, через який надійшла гарантія.

3. Після отримання від банку-гаранта відшкодування, забезпеченого гарантією, банк-резидент: зараховує кошти на поточний або розподільчий рахунок бенефіціара, якщо в банку-резиденті відкрито рахунок; або перераховує кошти за реквізитами, отриманими від бенефіціара, або банку бенефіціара, або іншого авізуючого банку, якщо бенефіціару відкрито рахунок в іншому банку-резиденті, і списує гарантію з відповідного позабалансового рахунку.

4. Якщо бенефіціар повідомив банк-резидент про звільнення банку-гаранта від зобов'язань за гарантією, то банк-резидент на прохання бенефіціара надсилає повідомлення банку-гаранту або банку, від якого надійшла гарантія про звільнення банку-гаранта

від зобов'язань за гарантією.

5. Банк-резидент знімає з обліку гарантію в разі сплати бенефіціару суми коштів, на яку надано гарантію, або закінчення строку дії гарантії, або відмови бенефіціара від своїх прав за гарантією шляхом повернення оригіналу гарантії банку-гаранту, або шляхом подання банку-гаранту письмової заяви про звільнення його від зобов'язань за гарантією. Якщо банку-резиденту не було повідомлено про настання будь-якої із вищезазначених умов (крім закінчення строку дії гарантії), то банк-резидент знімає з обліку гарантію в разі закінчення строку її дії.

6. У разі надання бенефіціаром вимоги не на повну суму коштів, що забезпечені гарантією, банк-резидент знімає з обліку суму коштів, що сплачена банком-гарантом за гарантією.

Глава 3. Дострокове припинення гарантії, отриманої від інших банків на користь бенефіціара

1. Якщо банк, від якого надійшла гарантія, надіслав банку-резиденту запит принципала щодо дострокового припинення гарантії, то банк-резидент має надіслати відповідне повідомлення бенефіціару.

Гарантія вважатиметься припиненою лише за умови, що банк-резидент отримав від бенефіціара підтвердження згоди на дострокове припинення гарантії та надіслав відповідне повідомлення банку, від якого надійшла гарантія.

Підтвердження згоди бенефіціара на дострокове припинення гарантії має надсилатися банку-резиденту на паперових носіях (у цьому разі підтвердження згоди має містити відбиток печатки та підписи осіб бенефіціара, які зазначені в картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою

систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" (у цьому разі - має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які підписують його на паперовому носії).

2. Якщо банк-резидент отримав від бенефіціара повідомлення про дострокове припинення та/або звільнення банку-гаранта від усіх зобов'язань за наданою гарантією та проінформував про це банк-гарант або банк, від якого надійшла гарантія, то гарантія вважатиметься припиненою.

Повідомлення бенефіціара про відмову від гарантії та/або згоду на звільнення банку-гаранта від усіх зобов'язань за гарантією має надсилатися до банку-резидента на паперовому носії (у цьому разі - має містити відбиток печатки та підписи осіб бенефіціара, які зазначені в картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг" (має містити електронні цифрові підписи відповідальних осіб, які підписують його на паперовому носії).

Глава 4. Порядок надання гарантій банками-гарантами (резидентами) під контргарантії інших банків

1. Банк-гарант (резидент), отримавши від іншого банку контргарантію, має переконатися в достовірності цієї контргарантії (перевірити ключі, підписи, формат SWIFT).

2. У разі потреби банк-гарант (резидент) надсилає запит до банку-контргаранта або іншого банку, через який було передано контргарантію, для уточнення достовірності цієї контргарантії. Банк-гарант (резидент) приймає контргарантію і надає гарантію бенефіціару, забезпеченням якої є отримана контргарантія, лише

після отримання відповідних уточнень, що підтверджують її достовірність.

3. Банк-гарант (резидент) після аналізу рейтингу, фінансового стану банку-контргаранта приймає рішення про надання гарантії на підставі отриманої контргарантії або відмови від надання гарантії, або необхідність внесення змін до контргарантії.

4. Якщо банк-гарант (резидент) приймає рішення про відмову в наданні гарантії на підставі отриманої контргарантії іншого банку, то він не пізніше ніж протягом трьох робочих днів має повідомити про це банк-контргарант або інший банк, від якого була отримана контргарантія.

5. Банк-гарант (резидент) отримані контргарантії обліковує за відповідним позабалансовим рахунком з обліку отриманих контргарантій та реєструє в Журналі, який може вестися як у паперовій, так і в електронній формах. У Журналі зазначаються реквізити, аналогічні до тих, що передбачені в пункті 4 глави 1 розділу III цього Положення.

6. У разі прийняття рішення про надання гарантії на підставі отриманої контргарантії банк-гарант (резидент) готує та надсилає повідомлення до банку-контргаранта з підтвердженням своєї згоди про надання гарантії відповідно до умов отриманої контргарантії і надсилає лист з текстом гарантії бенефіціару. Текст гарантії, що надсилається бенефіціару, має відповідати всім умовам, визначеним банком-контргарантом.

7. Якщо протягом строку дії гарантії бенефіціар письмово не підтвердив своє погодження з умовами гарантії, то умови гарантії вважаються прийнятими бенефіціаром.

8. Банк-гарант (резидент) на прохання банку-контргаранта має надіслати йому копію гарантії. Надану гарантію банк-гарант (резидент) має обліковувати за відповідним позабалансовим рахунком з обліку наданої гарантії.

9. Якщо бенефіціар не згоден з умовами отриманої гарантії, то він діє відповідно до глави 1 розділу III цього Положення.

**Глава 5. Порядок сплати банком-гарантом (резидентом)
бенефіціару коштів, забезпечених гарантією, що була
надана на підставі отриманої контргарантії
інших банків**

1. У разі настання гарантійного випадку і для отримання відшкодування, забезпеченого гарантією, бенефіціар має подати до банку-гаранта (резидента) вимогу за гарантією, а також усі документи, передбачені умовами гарантії (якщо таке подання в ній передбачено). Вимога та інші обумовлені в гарантії документи мають бути подані до банку-гаранта (резидента) протягом строку дії гарантії і способом, зазначеним у гарантії.

2. Відповідальний виконавець банку-гаранта (резидента) перевіряє подані документи на відповідність їх умовам гарантії. Якщо вимога, пред'явлена бенефіціаром, відповідає умовам, які містяться в гарантії банку-гаранта (резидента), і в ній зазначена причина порушення принципалом основного зобов'язання, забезпеченого гарантією, то вищезазначена вимога є достатньою умовою для здійснення банком-гарантом (резидентом) сплати коштів, забезпечених гарантією. Сплата коштів, забезпечених гарантією, здійснюється банком-гарантом відповідно до пункту 3 глави 5 розділу III цього Положення.

Разом з тим банк-гарант (резидент) протягом двох робочих днів

з дати отримання від бенефіціара вимоги надсилає її копію разом з копіями документів (якщо вони були передбачені умовами гарантії) до банку, від якого була отримана контргарантія. Також банк-гарант (резидент) для прискорення документообігу може надіслати до банку-контргаранта або банку, через який надійшла контргарантія, автентичне повідомлення про отримання вимоги бенефіціара, зазначивши в ньому повний текст вимоги та повідомивши, що вимога бенефіціара та документи (якщо таке подання в ній передбачено) надіслані на його адресу (за умови, якщо це буде передбачено умовами контргарантії).

3. Сплата коштів, забезпечених гарантією, здійснюється банком-гарантом (резидентом) на умовах, які передбачалися гарантією, і проводяться таким чином:

банк-гарант (резидент) перераховує кошти з відповідного рахунку [за умови, якщо банк-контргарант розмістив кошти грошового забезпечення на рахунку в банку-гаранті (резиденті)] і має повноваження від банку-контргаранта на списання цих коштів, та зараховує їх на поточний або розподільчий рахунок бенефіціара (якщо бенефіціару відкрито рахунок у банку-гаранті (резиденті) і кошти надійшли від нерезидента) або перераховує ці кошти за реквізитами, отриманими від бенефіціара (якщо бенефіціару відкрито рахунок в іншому банку);

якщо гарантія надавалася банком-гарантом (резидентом) без розміщення банком-контргарантом коштів грошового забезпечення в банку-гаранті (резиденті), то зарахування коштів, забезпечених гарантією, здійснюється на поточний або розподільчий рахунок бенефіціара (якщо бенефіціару відкрито рахунок у банку-гаранті (резиденті) і кошти надійшли від нерезидента) або перерахування

цих коштів за реквізитами, отриманими від бенефіціара (якщо бенефіціару відкрито рахунок в іншому банку), здійснюється незалежно від отримання або неотримання банком-гарантом (резидентом) коштів від банку-контргаранта та зарахування їх на кореспондентський рахунок банку-гаранта (резидента).

4. У разі ненадходження коштів від банку-контргаранта в строк, визначений умовами контргарантії, зарахування коштів, забезпечених гарантією, здійснюється банком-гарантом (резидентом) у валюті гарантії на розподільчий/поточний рахунок бенефіціара [(якщо бенефіціару відкрито рахунок у банку-гаранті (резиденті))] або кошти перераховуються бенефіціару на рахунок, відкритий в іншому банку, з відображенням цієї операції за відповідним рахунком. Після отримання коштів за контргарантією від банку-контргаранта ці кошти зараховуються на кореспондентський рахунок банку-гаранта (резидента) та списуються з відповідного рахунку.

5. У разі надходження коштів від банку-контргаранта в строк, визначений умовами контргарантії, на кореспондентський рахунок банку-гаранта (резидента) банк-гарант (резидент) зараховує їх на поточний або розподільчий рахунок бенефіціара [(якщо бенефіціару відкрито рахунок у банку-гаранті (резиденті))] або перераховує ці кошти за реквізитами, отриманими від бенефіціара (якщо бенефіціару відкрито рахунок в іншому банку).

6. Банк-гарант (резидент) має здійснювати контроль за строками дії гарантії та контргарантії, зменшення суми гарантії/контргарантії і своєчасним зняттям з обліку цих

гарантій/контргарантій.

7. Банк-гарант (резидент) знімає з обліку гарантію та контргарантію в разі повної сплати суми коштів бенефіціару, на яку видана гарантія/контргарантія, закінчення строку дії гарантії/контргарантії, відмови бенефіціара/банку-гаранта від своїх прав за гарантією/контргарантією шляхом повернення її оригіналу до банку-гаранта/банку-контргаранта або подання до банку-гаранта/банку-контргаранта письмової заяви про звільнення його від обов'язків за гарантією/контргарантією.

8. У разі подання бенефіціаром вимоги не на повну суму коштів, забезпечених гарантією, банк-гарант (резидент) знімає з обліку гарантію та контргарантію на суму сплачених банком-гарантом (резидентом) коштів, забезпечених гарантією.

Глава 6. Дострокове припинення гарантії, наданої банком-гарантом (резидентом) під контргарантію інших банків

1. Якщо банк-контргарант або банк, від якого надійшла контргарантія, надіслав банку-гаранту (резиденту) запит принципала щодо дострокового припинення гарантії, то банк-гарант (резидент) має надіслати відповідне повідомлення бенефіціару для отримання його згоди на дострокове припинення гарантії.

Підтвердження згоди бенефіціара на дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією має надсилатися до банку-гаранта (резидента) на паперовому носії (у цьому разі підтвердження згоди має містити відбиток печатки та підписи осіб бенефіціара, які зазначені в картці із зразками підписів і відбитка печатки) або в електронній формі за допомогою систем "клієнт - банк", "клієнт -

Інтернет - банк", "телефонний банкінг" [у цьому разі - має містити електронні цифрові підписи, якщо бенефіціар за гарантією є клієнтом банку-гаранта (резидента)].

2. Якщо бенефіціар за гарантією не є клієнтом банку-гаранта (резидента), то повідомлення/лист-згода бенефіціара на дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією має обов'язково передаватися до банку-гаранта (резидента) через банк бенефіціара (резидент). Банк бенефіціара (резидент) засвідчує отримане від бенефіціара повідомлення/лист-згоду на дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією своїм підписом і відбитком штампу банку, підтверджуючи справжність підписів і відбитка печатки бенефіціара на отриманому від нього вищезазначеному повідомленні/листі-згоді.

3. Якщо бенефіціар наполягає на прискоренні отримання банком-гарантом (резидентом) повідомлення/листа-згоди на дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією, то банк бенефіціара (резидент) може надіслати відповідне повідомлення на адресу банку-гаранта (резидента).

Гарантія вважатиметься припиненою лише за умови, якщо банк-гарант (резидент) отримав від бенефіціара підтвердження згоди на дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією та надіслав відповідне повідомлення до банку-контргаранта.

Директор Департаменту
платіжних систем

В.М.Кравець

Публікації документа:

■ **Офіційний вісник України** від **04.02.2005** - 2005 р., № 3, стор. 78, стаття 156, код акту 31384/2005